

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและคุณค่าของสารคดี โดยศึกษาหนังสือสารคดีของจิตรา ก่อนันทเกียรติ เฉพาะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีบรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และอาศัยอยู่ในประเทศไทยมีลูกหลานและสร้างครอบครัวอยู่ในประเทศไทย จึงมีสารคดีจำนวน 10 เรื่อง คือ “เกี้ยวซวงฮวดใช้ลูกหลานกตัญญู โชคดี” “คู่มือกินเจยุคใหม่กินเจอย่างไรให้ได้สุขภาพดี” “คู่มือไหว้เจ้ายุคใหม่ไหว้อย่างไรให้โชคดี” “ความรู้เรื่องเงินจากผู้เฒ่า เหล่า-อ-ก” “ตั้งหนังกี่” “ธรรมเนียมจีนมีเหมือน, มีต่างและมีแปลก” “ธรรมเนียมจีนที่ส่วนใหญ่ไม่รู้...แต่มีในเมืองไทย” “ธรรมเนียมนี้คือคำพร เฮงเฮง-ฮง-ซก” “บ่วงลือลือ : ทุกเรื่องให้สมปรารถนา” “สกุลกับชื่อเงินและความหมายให้หายสงสัย” ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและคุณค่าของสารคดี และสรุปรายงานนำเสนอผลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ มีผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ จำนวน 10 เรื่องนี้มีเนื้อหาและสาระความรู้ที่หลากหลาย ผู้เขียนบรรยายเรื่องราวอย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีน ผลการวิเคราะห์สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 เนื้อหาของสารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ

ผู้เขียนเขียนนำเสนอความรู้เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนซึ่งเป็นกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย ผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีนด้วยตนเอง แหล่งข้อมูลสารคดีของจิตรา ก่อนันทเกียรติมาจากประสบการณ์ที่ได้เข้าร่วมประเพณีธรรมเนียม ครอบครัวที่ปฏิบัติตามเทศกาลต่าง ๆ ของจีน เข้าร่วมพิธีศพของพ่อแม่ ญาติพี่น้อง และสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มคนจีนแต่จิวจากผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ จึงทำให้สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติมีความน่าเชื่อถือและมีชีวิตชีวา

เนื้อหาสารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ คือ วัฒนธรรมความเชื่อเกี่ยวกับเทศกาลต่าง ๆ และพิธีศพของคนไทยเชื้อสายจีน ผู้เขียนได้นำเสนอความรู้เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนอย่างละเอียด เพื่อแสดงให้เห็นว่าประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน ดังต่อไปนี้

ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน พบว่า สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติได้นำเสนอความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีนเป็นหลัก เช่น ธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ปรากฏในเทศกาลตรุษจีน สิ่งที่เป็นมงคล ผู้เขียนได้นำเสนอด้านสัตว์มงคล ดอกไม้มงคล ต้นไม้มงคล ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม และการตั้งชื่อร้านค้าด้วยภาษาจีน ทั้งนี้ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยอย่างชัดเจน

ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีน พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แลหารเสียชีวิต ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์จึงได้ปรากฏในการไหว้เจ้าแม่กวนอิม ไหว้เจิวไฉ่เอี้ย ไหว้เจิ้งคู้ย ไหว้กวนอู ไหว้ขอบุตรจากโหงวจ้อฮุด และความเชื่อเรื่องการกินเจ ไหว้เทพเจ้า มีความคิดปรารถนาเพื่อมีหน้าที่การงานที่ดี ประสบความสำเร็จ และเจริญรุ่งเรือง ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับการเสียชีวิตได้ปรากฏในพิธีศพอย่างชัดเจน เช่น ความเชื่อเรื่องเวลาของคนตาย ความเชื่อเรื่องกระเป๋าของคนตาย ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยกับการสร้างฮวงจุ้ย ความเชื่อเรื่องทิศทางนอนในโลงของคนตาย ความเชื่อเรื่องกระดาษเงินและกระดาษทอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนได้สืบทอดความเชื่อของจีนมาและได้ปฏิบัติอย่างดี จึงแสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับการเสียชีวิตอย่างมาก

ความรู้เกี่ยวกับเทศกาลต่าง ๆ ของคนไทยเชื้อสายจีน พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับเทศกาลของจีนอย่างมาก และได้สืบทอดรักษาปฏิบัติเทศกาลต่าง ๆ ของจีนเป็นอย่างดี เช่น เทศกาลวันตรุษจีน เทศกาลเซ็งเม้ง เทศกาลไหว้ขนมัจฉ่าง เทศกาลผี เทศกาลไหว้พระจันทร์ และเทศกาลกินเจ คนไทยเชื้อสายจีนได้ปฏิบัติตามเทศกาลวันตรุษจีน และเทศกาลกินเจอย่างเคร่งครัด จึงได้กระจายเผยแพร่ในสังคมไทย การนำเสนอของผู้เขียนทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจตำนานและความเป็นมาของแต่ละเทศกาล เทศกาลวันตรุษจีน และเทศกาลกินเจจึงกลายเป็นเทศกาลที่คนไทยนิยมเช่นกัน

ความรู้เกี่ยวกับพิธีศพของคนไทยเชื้อสายจีน พบว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีความผูกพันกับคนที่เสียชีวิต คนไทยเชื้อสายจีนจัดพิธีเพื่ออลาและเคารพศพ เช่น พิธีบรรจุศพ พิธีเคลื่อนย้ายหีบศพไปวัด พิธีเคารพศพหมู่นอกจากนี้ยังได้จัดพิธีลักษณะต่าง ๆ เพื่อแสดงความกตัญญูต่อพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งมีพระคุณต่อตน เช่น พิธีเชิญพระพุทธรเจ้ามาเป็นประธานพิธีกงเต็ก พิธีเชิญวิญญาณ

คนตายมาร่วมพิธีงเด็ก พิธีส่งคนไข้ให้คนตาย พิธีข้ามสะพานงเด็ก และพิธีนำวิญญาณไปส่งสวรรค์ ซึ่งเป็นพิธีที่ทำเพื่อเสริมมงคลของทั้งคนตายและลูกหลาน

5.1.2 คุณค่าของสารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรรา ก่อนันทเกียรติ

ผลงานผู้เขียนสารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรรา ก่อนันทเกียรติ มีคุณค่าต่อผู้อ่านในด้าน การนำเสนอความรู้ การให้แง่คิด และการแสดงความคิดเห็น จึงสรุปได้ดังต่อไปนี้

คุณค่าด้านการเสนอความรู้ พบว่า สารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของผู้เขียนช่วยให้คนไทยเชื้อสายจีนตระหนักถึงความสำคัญของประวัติศาสตร์ และเป็นประโยชน์ในการสืบทอดรักษาวัฒนธรรมเงินของคนไทยเชื้อสายจีน ได้ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนได้ดีขึ้นและทำให้โลกทัศน์ของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างขึ้นด้วย พร้อมทั้งได้เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทย

คุณค่าด้านการให้แง่คิด พบว่า ผู้เขียนนำเสนอความรู้ด้วยการสอดแทรกแง่คิดด้านคุณธรรมแก่ผู้อ่าน เช่น ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความประหยัดและความกล้าหาญ เพื่อเป็นกำลังใจและคำแนะนำในการดำเนินชีวิตของผู้อ่านและเป็นคุณสมบัติที่บุคคลต้องมีในการดำเนินชีวิต

คุณค่าด้านการแสดงความคิดเห็นของจิตรรา ก่อนันทเกียรติ พบว่า ผู้เขียนนำเสนอความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีน พร้อมทั้งได้สอดแทรกความคิดในการไหว้เจ้าและเผากระดาษเงินกระดาษทอง เพื่อเป็นข้อเสนอและคำแนะนำแก่ผู้อ่าน

5.2 อภิปรายผล

สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรรา ก่อนันทเกียรติ มีความโดดเด่นทั้งในด้านเนื้อหาและคุณค่าต่อผู้อ่าน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบรรพบุรุษอพยพมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและอาศัยอยู่ประเทศไทย มีลูกหลานและสร้างครอบครัวอยู่ในประเทศไทย จึงมีหนังสือสารคดีจำนวน 10 เรื่องมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม ความเชื่อ เทศกาลต่างๆ และพิธีศพ จึงแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนได้เอาใจใส่ประวัติศาสตร์จีน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และวิธีการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในสังคมไทย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมเก่าแก่ต่างๆของจีน และได้ประโยชน์มากที่สุดจากสารคดีของจิตรรา ก่อนันทเกียรติ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในด้านต่างๆ เพื่อให้ความรู้ และทำความเข้าใจวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ปรากฏในที่อยู่อาศัย อาหารการกิน และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของ

คนไทยเชื้อสายจีน ผู้อ่านสามารถได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีนอย่างชัดเจน ครบถ้วนจากการบรรยายของผู้เขียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ปรากฏในวันตรุษจีน เพื่อส่งเสริมให้ชีวิตได้ประสบความสำเร็จในปีใหม่ คนไทยเชื้อสายจีนปฏิบัติตามธรรมเนียมของวันตรุษจีนเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและสมาชิกครอบครัว จึงแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับวันตรุษจีนอย่างมาก เพื่อเป็นสิริมงคลกับตนเอง เครือญาติสมาชิกในครอบครัว และญาติมิตร นอกจากนี้ผู้เขียนยังให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นมงคลซึ่งได้ปรากฏในอาหารการกินและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน ดังเช่นเรื่อง "บ่วงสี่อ้อยี่: ทุกเรื่องให้สมปรารถนา" ผู้เขียนได้นำเสนอสัตว์มงคล ผลไม้มงคล ดอกไม้มงคล และต้นไม้มงคล ซึ่งเป็นสิ่งที่มงคลที่บรรพบุรุษจีนสร้างขึ้นเพื่อเป็นสิริมงคลในชีวิตประจำวันของคนไทยเชื้อสายจีน จึงสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนได้มีความเชื่อและพึ่งพาอาศัยสิ่งที่เป็นมงคลเพื่อจะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต และยังมีความคิดปรารถนาเพื่อแสวงหาความสุขความเจริญของชีวิตด้วยสิ่งที่เป็นมงคลรอบตัว ส่วนด้านความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของจีน เช่น การดื่ม น้ำชา รับประทานข้าวต้มขาว สุขภาพจิต วิถีการใช้จ่ายบำรุงร่างกาย เป็นต้น ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษจีนคิดค้นมา และดำเนินรักษาอย่างดีในชีวิตประจำวัน จึงสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนได้สืบทอดรักษาวัฒนธรรมของจีนอย่างดี และได้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนได้ตระหนักถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของบรรพบุรุษจีน ซึ่งเป็นคำสอนชีวิตและวิธีการดำเนินชีวิตในวันข้างหน้า ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับการตั้งชื่อร้านด้วยภาษาจีนต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับชื่ออย่างมาก โดยเฉพาะชื่อร้านค้าของคนไทยเชื้อสายจีน จึงนิยมตั้งชื่อด้วยภาษามงคล เลือกชื่อที่ตามลักษณะของสินค้า และเชื่อมโยงกับสินค้าด้วย เพื่อให้ลูกค้าได้ประทับใจคุณภาพและบริการของร้านค้าคนไทยเชื้อสายจีน

2. ความเชื่อเป็นสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้ แต่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในชีวิตประจำวันของคนไทยเชื้อสายจีน และพบว่ามีเนื้อหาเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และการเสียชีวิตที่ได้ปรากฏในสารคดีของจิตรา ก่อนันทเกียรติ ผู้เขียนได้แบ่งแยกความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และการเสียชีวิตชัดเจน จึงทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจคนไทยเชื้อสายจีนเป็นชนชาติที่ถูกปลูกฝังให้ยึดมั่นในความเชื่อต่างๆ เช่นเดียวกับคนจีนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นความคิดที่บรรพบุรุษคิดค้นมา และทำให้คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อกันว่าเทพเจ้ามีพลังพิเศษคุ้มครองและมีหน้าที่ดูแลผู้บริสุทธิ์ใจและปฏิบัติอย่างดี จึงแสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนนับถือและพึ่งพาสังค์คี ลีทรี อย่างมากในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเอง ความเชื่อที่ปรากฏในสารคดีนี้จึงนับเป็นวิธีการแนะนำและคำสอนการดำเนินชีวิตแก่คนไทยเชื้อสายจีนในวันข้างหน้า จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ครอบครัว ลูกหลานและตนเองมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองและมี

หน้าที่การงานที่ดี นอกจากนี้ คนไทยเชื้อสายจีนยังมีความผูกพันกับคนที่เสียชีวิตแล้ว และลูกหลานพยายามรักษาความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายเพื่อเป็นสิริมงคลกับคนตายและคนยังมีชีวิตอยู่คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่าดวงวิญญาณของบรรพบุรุษสามารถปกป้องคุ้มครองอนาคตของลูกหลานให้บรรลุปเป้าหมายได้ จึงทำให้ลูกหลานแสดงความเคารพนับถือและกตัญญูต่อบรรพบุรุษด้วยทำพิธีงเด็กสร้างฮวงซุ้ยที่ดี ฯลฯ ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญและเป็นพลังเพื่อช่วยในอนาคตของลูกหลานซึ่งได้ปรากฏอย่างชัดเจนในพิธีศพและพิธีงเด็กต่างๆ จากความเชื่อเกี่ยวกับคนตายยังสะท้อนให้เห็นถึงคนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่า การเคารพบรรพบุรุษเป็นวิธีการแสดงความกตัญญูและเคารพนับถือผู้มีพระคุณต่อตน

3. สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรรา ก่อมนันทเกียรติ ได้เสนอความรู้เกี่ยวกับเทศกาลสำคัญของจีนที่ปรากฏในสังคมไทย และลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีนได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในเทศกาลต่างๆ ผู้เขียนได้บรรยายเทศกาลของจีนโดยบอกเล่าตำนานและประวัติความเป็นมาของแต่ละเทศกาล วิธีการไหว้เจ้า ไหว้บรรพบุรุษ รวมถึงอธิบายเวลาที่ไหว้ สิ่งของเช่นไหว้ต่างๆ ที่จำเป็นต้องปรากฏในเทศกาล เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ครอบครัว ลูกหลาน และตนเอง จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนในฐานะเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ได้เอาใจใส่ประวัติศาสตร์ของจีนอย่างมากและได้ดำรงรักษาวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีนอย่างสมบูรณ์ และมุ่งเผยแพร่ให้ลูกหลานจีนในไทยได้ทำความเข้าใจและสืบทอดวัฒนธรรมจีนอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นเทศกาลที่คนจีนในสาธารณรัฐประชาชนยังปฏิบัติอยู่เช่นกันและกลายเป็นเทศกาลแห่งชาติของคนจีน ยกเว้นเทศกาลกินเจเป็นเทศกาลเฉพาะของคนจีนแต่ใจ ลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีนได้ให้ความสำคัญกับเทศกาลต่างๆ ของจีนเช่นกัน คนไทยเชื้อสายจีนได้สืบทอดรักษาเทศกาลต่าง ๆ ของจีนอย่างรุ่นสู่รุ่น และได้ปฏิบัติแต่และเทศกาลอย่างดีไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ในดินแดนใดก็ตาม จึงทำให้เทศกาลตรุษจีน เทศกาลกินเจได้เผยแพร่ในสังคมไทยและทำให้คนไทยได้รู้จักเทศกาลของคนจีนอย่างดี

4. ผู้เขียนยังได้นำเสนอความรู้เกี่ยวกับการจัดพิธีให้คนตาย ซึ่งเป็นพ่อแม่และคนที่มีพระคุณต่อตน เพื่อแสดงความกตัญญูและความเคารพนับถือแก่คนตายครั้งสุดท้าย ผู้เขียนได้เสนอความรู้เกี่ยวกับพิธีศพและพิธีงเด็กต่างๆ ของคนไทยเชื้อสายจีนในสารคดีเรื่อง "ธรรมเนียมนี้คือคำพร เฮงเฮง-ฮง-ซก" ซึ่งเป็นสารคดีได้อธิบายทุกขั้นตอนของพิธีศพของคนไทยเชื้อสายจีนอย่างละเอียดมาก และแสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับคนตายอย่างมากเพื่อให้คนตายมีความสุขในเมืองนรกและหายห่วงลูกหลานและสามารถไปสู่วิถีตามความเชื่อของคนจีนเมื่อคนไทยเชื้อสายจีนได้ทำพิธีต่างๆ แก่คนที่มีพระคุณต่อตนจึงแสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนได้สืบทอดรักษาพิธีศพของจีนอย่างดีและได้ปฏิบัติอย่างครบถ้วน จึงแสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนซาบซึ้งถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษจีนที่สร้างสรรค์ขึ้นและปฏิบัติอย่างดี เพื่อให้การตาย

ในครอบครัวไม่ควรเป็นเรื่องทุกข์โศกต่อไป จึงกลายเป็นการลดทอนความเศร้าและสร้างกำลังใจ และเสริมกำลังใจให้ลูกหลาน ทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับคนในครอบครัวอย่างมาก

5. คุณค่าด้านการเสนอความรู้เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารเป็นหลักบอกเล่าตำนานและประวัติความเป็นมาของแต่ละเทศกาลของจีน ผู้อ่านนอกจากได้ตระหนักถึงบุคคลความสำคัญในประวัติศาสตร์จีนแล้ว ยังได้กระตุ้นให้คนไทยเชื้อสายจีนเกิดอารมณ์ความรู้สึกรักชาติและร่วมภูมิใจในความกล้าหาญและการต่อสู้ของบรรพบุรุษ เพื่อเอกภาพของแผ่นดินจีน ซึ่งมีผลกระทบต่อคนไทยเชื้อสายจีนในการสืบทอดรักษาวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีน ทั้งยังเป็นคู่มือรายละเอียดให้คนไทยเชื้อสายจีนได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีนความเชื่อ เทศกาลต่าง ๆ และพิธีศพของจีน เพื่อให้มีประโยชน์ต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีนในชีวิตประจำวัน ผู้เขียนใช้ภาษาที่เรียบง่ายอธิบายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และอาหารการกินที่มีประโยชน์ต่อร่างกายให้แก่ผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้สอดแทรกประสบการณ์ของคนที่ได้เข้าร่วมงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนในสังคมไทย เพื่อแสดงความคิดเห็นของตนแก่ผู้อ่าน ผู้เขียนจึงนำเสนอในผลงานสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนทั้ง 10 เรื่อง เพื่อให้สารคดีมีความน่าเชื่อถือ มีชีวิตชีวามากขึ้น มีคุณค่าจริง ๆ ที่ต่อผู้อ่าน จึงแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนได้เอาใจใส่ความต้องการของผู้อ่านในสังคมปัจจุบันและนำเสนอความรู้เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน

6. คุณค่าในด้านให้แง่คิด สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ ได้สอดแทรกแง่คิดความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความประหยัด และความกล้าหาญในเมื่อนำเสนอความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ของจีน เพื่อเป็นบทเรียนและคำแนะนำวิธีการดำเนินชีวิตของคนปัจจุบัน ยังเพื่อเสริมสร้างคุณค่าในกษแก่ปัญญาในชีวิตแก่ผู้อ่าน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจชีวิตอย่างง่ายขึ้น และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในอนาคตด้วยความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความประหยัด และความกล้าหาญ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่บุคคลพึงมีในการดำเนินชีวิต ช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านได้คิด และปรับปรุงการกระทำของตนให้ดีขึ้น และเป็นกำลังใจในการแก้ปัญหาต่างๆที่พบ จึงเป็นคำชี้แนะ และแนวทางแก่ผู้อ่านทุกคน

7. คุณค่าในการแสดงความคิดเห็น ผลงานสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อนันทเกียรติ ผู้เขียนได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ เทศกาลต่าง ๆ และพิธีศพของคนไทยเชื้อสายจีนเป็นส่วนมาก แต่ยังได้สอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวในการไหว้เจ้า และเผากระดาษเงินกระดาษทองในชีวิตประจำวัน จึงแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเป็นคนที่มีความพยายามสูง เป็นคนที่พึ่งพาตนเองอย่างเสมอ และเป็นคนที่ประหยัดรักษาลี้มรดกอย่างมก ซึ่งเป็นตัวอย่าง

ที่ดีแก่ผู้อ่านที่นิยมฟังคนอื่น ซึ่งเป็นคำแนะนำแก่ผู้อ่านในการไหว้เจ้าและเผากระดาษเงินกระดาษทองในเทศกาลต่าง ๆ ของจีน

การวิเคราะห์สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของจิตรา ก่อฉันทเกียรติ ได้สอดคล้องกับแนวคิดกับวัฒนธรรมของคนจีนแต่จิ่วในประทศไทยที่ พ.สุวรรณ (2550 : 13) กล่าวว่า กลุ่มคนจีนแต่จิ่วเป็นกลุ่มที่มั่นคงในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนและยึดถือคุณธรรมความดีเป็นหลัก ในการดำเนินชีวิตอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจความยึดมั่นในเรื่องความกตัญญูรู้คุณผู้มีพระคุณต่อตนและครอบครัวพร้อมจะตอบแทนบุญคุณเสมอ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ขจัดภัยบุรุษพันธ์ (2517 : 82-83) ซึ่งกล่าวว่า พุทธศาสนามีอิทธิพลสำคัญทำให้ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อของคนไทยกับคนจีนมีความคล้ายคลึงกัน และวัฒนธรรมทั้งสองประเทศมีความผสมกลมกลืนกันแต่ชาติจีนเป็นชาติที่เก่าแก่อารยธรรมรุ่งเรืองมานานนับพันปี คนจีนจึงมีความภูมิใจในความเป็นจีนอยู่เสมอไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในประเทศใด กลุ่มคนจีนแต่จิ่วเมื่อได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมของตนไว้อย่างเคร่งครัดและไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเก่าแก่ของตนไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ตาม

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. วิเคราะห์สารคดีของจิตรา ก่อฉันทเกียรติในด้านปรัชญา
2. วิเคราะห์หลักวิธีการการเขียนและการใช้ภาษาในสารคดีของจิตรา ก่อฉันทเกียรติ
3. วิเคราะห์สารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของนักเขียนคนอื่น